

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

- 2 uideat, quia prohibuitur ad tempus dicitur permiffum post tempus, arg. l. si ita quis. ff. de vulg. & pupil. & l. cu prator. in princ. ff. de iudic. Præterea ex pacto dicitur ipsi locatori prohibita venditio, ergo alio titulo alienare poterit, quoniam verba pacti, & stipulationis strictæ, & propriè debent intelligi. l. quicquid astringe. de. ff. de verb. oblig. propriè autem, & strictè venditio dicitur, quando quis pro certo pretio rem tradidit, ut in l. ff. de contrahen. empt. l. si. C. de prædiis curial. & Abb. in cap. potuit. in 6. colum. extra de loca.
- ¶ Premissis tamen non obstantibus contrariū in casu nostro uerius esse arbitror, in quo prius considerandum est, quod locator, qui rem ad certum tempus locauit, rem quandocumque alienando, durante locatione, siue in principio, siue in medio, siue iuxta finem, tenetur conductori non ad præstandam ei aliam domum sufficientem, sed ad totale ipsius conductoris damnum, & interesse, & quandoque ad interesse lucri, quod ex locatione percepturus erat, ut in d. l. si fundum. d. l. si merces. §. i. iuncta l. si in leg. §. colonus. & l. si fundus. ff. locati. & per Alexand. in d. l. si filio. §. si uir. & quia interesse difficulter probari solet, ideo cautela adhiberi consuevit, de qua per Alexand. & alios in d. l. si filio. in fin. 2. colum. item solent certæ pœnæ apponi, ut Infit. de uerborum obligat. in §. non solum. Modo tamen cum in terminis nostris fuerit inter locatorem, & conductorem pacto conuentum, quod locator non possit rem locatam ante quinquennium uendere, & casu, quo illam uenderet, teneatur conductori aliam domum sufficientem præstare, ex hoc non sequitur, quod post quinquennium data fuerit ipsi locatori licentia rem locatā simpliciter alienandi, & uedendi taliter, quod locator ad aliquid ipsi conductori præstandū nō teneatur, quinimmo hic casus dicitur à contrahentibus omiffus, & ideo remanet sub dispositione iuris cōmunis, arg. l. cōmodissimè. cum similib. ff. de libe. & posth. ut alienando post quinquennium locator sit obligatus non ad assignandum conductori domū sufficientē, prout conuentum fuit in casu, quo ante quinquennium alienaret, sed ad interesse, & dānum ipsius conductoris, prout regulariter, & de iure cōmuni locator tenetur, rem locatam quandocumque, durante locatione, alienando, ut in iuribus
- 6 supra allegatis, & hoc suadet, quoniam pactum factum contra naturā locationis in dubio debet intelligi, & interpretari secundum regulas iuris cōmunis, & secundum quod est de natura locationis, ut minus illi, & regulis iuris de locatione loquentis præiudicetur. l. quero. §. inter locatorem. ff. locati. & l. ita stipulatus. ff. de usuris. Hoc ergo pactū, quod nō liceat locatori rem locatam ante quinquennium uedere, & casu quo uederet, teneatur domū sufficientem præstare, debet intelligi, ut iuri cōmuni, & naturæ locationis minus
- 7 præiudicet, & consequenter quod in casu, quo post quinquennium uenderet, & alienaret, ipse locator teneatur, prout de iure cōmuni tenetur, uidelicet ad interesse, & quandoque etiam ad lucrum iuxta ea, quæ habentur in d. §. colonus. cum similibus supra allegatis, & aliter dicendo cōtingere posset, quod conductor indebit ex alienatione post quinquennium facta dānisficeretur, & tamen quis dānū indebitè patitur, sit interpretatio, quæ aliās fieri nō deberet, arg. not. per Bart. in l. si. ff. de feriis. in 2. col. & c. suggestum. cum c. præcedenti. de decimis. ¶ Non obstant contrarium allegata, & in primis, quod ex pacto uideatur data licentia alienandi impune post quinquennium, quia in primis
- 9 respondetur, hoc inferri ex uerbis pacti à contrario sensu, uidelicet quod ex quo pacto fuit conuentum, quod locator non possit ante quinquennium uendere, inferri uidetur à contrario, quod post quinquennium sit con-

10 cessum, quod argumētum à contrario, sicut uerbis sumptū nō debet sumi cōtra id, quod cōmune, uidelicet quod locator ad interesse tenetur locatā durante locatione alienare, argumētum, quod uolunt doc. in l. i. §. huius rei. ff. de iur. iur. cui mād. est iuris. d. gl. in clem. j. §. i. & iū. C. de iur. iur. 11 rent. ex com. Præterea, & secundo hoc argumētum ita non debet sumi, ex quo dānū, & præiudicium conductori inferretur per ea, quæ uoluntatem. i. de iudicis. & per doct. in d. l. i. Tenedeo, quod ex pacto dicitur actum inter partes conductori inferretur, quod si locator post quinquennium teneatur locatā durante locatione alienare nō possit, & conductor teneatur præstare conductorem sufficientem. A contrario ergo sensu ex pacto inferretur, quod si locator post quinquennium uerit, ipse nō teneatur, nec teneri debeat domū, prout in pacto, & hoc modo, argumētum à contrario ex dicto pacto procedere propter hoc tamen nō inferitur quin locator debeat esse, & dānum conductoris teneri, prout cōmuni tenetur, ueluti supra dixi, & hæc est pacti intelligentia per supradicta. ¶ Non obstat iusmodi pactum debeat intelligi de alienatione ex uenditione fieri, & non de alia, quæ ex alio fieret. Quia prius est uerius, quod immo sit tamen dum de omni alienatione, per quam dominus ferretur, & per quam conductor possit a re expelli, & sic in quolibet casu, in quo locallaris colonus stare nō teneret iuxta l. emptor. not. C. loca. & per Alex. & alios in l. si filio. ff. solu. matrim. quod confirmo ex uerbis pacti, tamen in quo simpliciter sit mētio de uenditione cōmémoratione pretii, quo casu appellatio tionis oīs actus, per quē dñum transierit, notatur. l. sicut. §. uenditionis. ff. quib. mod. pig. uti. & ibi Bar. iuncta l. si. C. de præd. cura lib. per Abb. in d. c. potuit. & maxime tū reposita per duos, & interesse siue eadē ratio minuetur bet alienatione, per quā conductor à singulari fore expelli possit, nā tūc uenditionis appellatio bet alienatio contineri dēt, ut id d. §. uenditionis ibi per glo. allegatis, & l. statu liberi. in fin. d. lib. & ita de iure uerum esse censio. Lami

S V M M A E.

- 1 Locatur propter iuramentum præcisè ad rem, & præiudicatur conductor cum effectu rei uti, & frui possit, præiudicatur contra num. 5.
- 2 Iuramentum operatur, ut obligatus ad factum tenetur facere, nec offerendo interesse liberetur, & quandoque sit, num. 8. & 14.
- 3 Argumentum de locatore ad uenditorem, & e contra per uenditor, & locator habens facultatē rei tradidit præiudicatur, & quando hoc uerū sit, & quando non sit, & quandoque liberetur, etiam si conuenit obseruare uti, & frui, & interesse liberetur, sed non tenetur, sed offerendo soluere damna, & interesse liberatur.
- 7 Iuramentum non in plus, sed efficacius obligat.
- 9 Iuramentum non semper obligat præcisè, sed intelligitur ut regulis, & dispositioni iuris conuenit.
- 10 Locatur, qui in casu uenditionis rei locatæ conuenit seruare, & interesse, aliās ad pœnam, & iuramentum obseruare, & adimplere, in casu alienationis seruare, & interesse liberatur.
- 11 Iuramentum generaliter in instrumento appositū vel non limitatur, secundum quod conuenit fuit etiam locatæ, & interesse, aliās ad pœnam, & iuramentum obseruare, & adimplere, in casu alienationis seruare, & interesse liberatur.
- 12 In locatione rei communis, si focus eam cum ejusdem ratione uelut, omnibus alijs extraneis est preferendus.
- 13 Potest etiam, si locatori non interfuit, impedire, ut non una cum patientia utendi, & fruendi præstetur.

in l. unica. col. pen. C. de senten. que pro eo, quod inte-

rest, qui una cum glo. in d. §. item pretium. cōcludit,

6 ¶ q̄ uenditor, qui rei tradendæ facultatē habet, præci-

sē cogitur tradere, si cōmodē potest, ergo si non pos-

set cōmodē, ut quia tradendo pœnam, seu incōmodū

incurreret, uel rei tradendæ facultatem non haberet,

tunc præcisē non cogitur, sed soluendo interesse libe-

7 raretur: hoc idē sequitur Bar. Alex. & alii magis com-

muniter in d. l. stipulationes. in §. q. etiam si uenditor

conuenta obseruare iurasset, ut ibi per Alex. q̄n̄ iu-

8 ramētū nō obligat in plus, sed efficacius Alex. & laf.

in l. sed & si quis. §. questū. ff. si quis cautio. & idē iu-

ramentum operabitur, q̄ in casu, quo quis facultatē

faciendi haberet, p̄cisē teneatur, licet in casu, quo nō

est iuratū, soluendo interesse quis esset liberandus,

q̄n̄ uero quis non posset facere, nec facultatē facien-

di haberet, tunc præcisē non cogitur, sed solū ad inte-

resse teneatur. d. l. stipulationes nō diuiduntur. & d. l. si

quis ab alio. in fi. et si iuratum fuisset, q̄n̄ iuramentū

ad impossibilia non obligat. c. impossibilia. de reg.

9 iur. in §. 6. & ¶ non semper iuramentū præcisē obligat,

sed intelligitur in dubio, ut regulis, & dispositioni iu-

ris conueniat. c. ad nostrā. il. 3. de iureiur. l. fi. C. de non

numera. pecu. c. petio. de iureiur. & facit l. quaro. §.

interlocutorem. ibiq; Paul. Castr. per illum tex. ff. lo-

10 cati. ¶ Tertio, ¶ q̄ locatores in hoc casu præcisē non

teneantur, sed solum ad damna, & interesse, cōstat ex

conuentis in instrumento locationis, quia in casu uē

ditionis rei locatæ conuenerunt, q̄ locatores tenerē

tur ad damna, & interesse, aliās ad pœnā cōuentam:

prius ergo patientiā habere, & non alienare tenētur,

secundo, si cōtingeret alienationē fieri, ad damna, &

interesse, & tertio, si dāna, & interesse soluere nollēt,

ad pœnā cōuentā tenerentur: cumq; locatores iura-

uerint oīa, & singula obseruare, & adimplere, dñr se

cū iuramento obligasse in casu speciali alienationis,

q̄ possit solui interesse: ex quibus clarissimē cōstat, lo-

11 catores p̄cisē non teneri, tū quia non possunt p̄cisē fa-

cere, tū quia fuit expressē conuentū in casu alienatio-

nis, q̄ locatores possint soluere dāna, & interesse: &

12 ¶ iuramentū generaliter appositū in instrumento re-

stringitur, ac limitatur, secundū quod conuentū fuit

et specialiter, quia per illud quis in plus non obligat,

quam fuerit conuentū, ut uolunt scriben. in d. §. qua-

13 sitū. ¶ Ex alio et clarissimē cōstat, ipsos locatores nō

posse præcisē teneri ad rē, & patientiam conductori

præstandā, nā res locata erat plurium fratrum pro indi-

uiso cōmunis, quorum aliqui illā locauerunt vno ex eis

absente, & ignorante, qui quam primū sciuit, noluit

12 locationē ratificare, ¶ sed potius instetit, ac petiit, q̄

ipse rem illam cum eisdem pactis conducere inten-

debat: quo casu extraneo præferendus uidetur per id,

quod uoluit Soci. in consi. §. 8. lib. 4. & argumento sta-

tuti huius ciuitatis de rerum cōmun. aliena. arguen-

do de p̄ctu emptionis ad p̄ctu locationis: quod ar-

gumētū uidetur procedere per supradicta. Rursus &

si ille frater nollit conducere, sed solum contradice-

re, apparet adhuc alios fratres locatores nō posse præ-

13 cisē facere, & cōsequēter nec ad hoc cogi posse: ¶ q̄n̄

cū ille frater rem cōmunē pro indiuiso cū aliis habe-

re dicatur, sequitur, q̄ in qualibet minima parte, & in

quolibet cespite ipsius rei partē suam habere cēsetur,

& propterea translationem rei in cōductorem impedi-

re poterit, cum translatio alicuius partis res fieri ne-

queat, quin etiam de parte illius fratris fieri dicatur,

& idē potest talem translationem impedire, quia id,

quod nostrū est, sine factō nostro in alium transferri

non potest. l. id. quod nostrū. ff. de reg. iur. & in re sua

quilibet est moderator, & arbiter. l. in re mandata. C.

māda. quo fit, ut ratione incertitudinis rei, & quotte,

inui-

in l. unica. col. pen. C. de senten. que pro eo, quod inte-

rest, qui una cum glo. in d. §. item pretium. cōcludit,

6 ¶ q̄ uenditor, qui rei tradendæ facultatē habet, præci-

sē cogitur tradere, si cōmodē potest, ergo si non pos-

set cōmodē, ut quia tradendo pœnam, seu incōmodū

incurreret, uel rei tradendæ facultatem non haberet,

tunc præcisē non cogitur, sed soluendo interesse libe-

7 raretur: hoc idē sequitur Bar. Alex. & alii magis com-

muniter in d. l. stipulationes. in §. q. etiam si uenditor

conuenta obseruare iurasset, ut ibi per Alex. q̄n̄ iu-

8 ramētū nō obligat in plus, sed efficacius Alex. & laf.

in l. sed & si quis. §. questū. ff. si quis cautio. & idē iu-

ramentum operabitur, q̄ in casu, quo quis facultatē

faciendi haberet, p̄cisē teneatur, licet in casu, quo nō

est iuratū, soluendo interesse quis esset liberandus,

q̄n̄ uero quis non posset facere, nec facultatē facien-

di haberet, tunc præcisē non cogitur, sed solū ad inte-

resse teneatur. d. l. stipulationes nō diuiduntur. & d. l. si

quis ab alio. in fi. et si iuratum fuisset, q̄n̄ iuramentū

ad impossibilia non obligat. c. impossibilia. de reg.

9 iur. in §. 6. & ¶ non semper iuramentū præcisē obligat,

sed intelligitur in dubio, ut regulis, & dispositioni iu-

ris conueniat. c. ad nostrā. il. 3. de iureiur. l. fi. C. de non

numera. pecu. c. petio. de iureiur. & facit l. quaro. §.

interlocutorem. ibiq; Paul. Castr. per illum tex. ff. lo-

10 cati. ¶ Tertio, ¶ q̄ locatores in hoc casu præcisē non

teneantur, sed solum ad damna, & interesse, cōstat ex

conuentis in instrumento locationis, quia in casu uē

ditionis rei locatæ conuenerunt, q̄ locatores tenerē

tur ad damna, & interesse, aliās ad pœnā cōuentam:

prius ergo patientiā habere, & non alienare tenētur,

secundo, si cōtingeret alienationē fieri, ad damna, &

interesse, & tertio, si dāna, & interesse soluere nollēt,

ad pœnā cōuentā tenerentur: cumq; locatores iura-

uerint oīa, & singula obseruare, & adimplere, dñr se

cū iuramento obligasse in casu speciali alienationis,

q̄ possit solui interesse: ex quibus clarissimē cōstat, lo-

11 catores p̄cisē non teneri, tū quia non possunt p̄cisē fa-

cere, tū quia fuit expressē conuentū in casu alienatio-

nis, q̄ locatores possint soluere dāna, & interesse: &

12 ¶ iuramentū generaliter appositū in instrumento re-

stringitur, ac limitatur, secundū quod conuentū fuit

et specialiter, quia per illud quis in plus non obligat,

quam fuerit conuentū, ut uolunt scriben. in d. §. qua-

13 sitū. ¶ Ex alio et clarissimē cōstat, ipsos locatores nō

posse præcisē teneri ad rē, & patientiam conductori

præstandā, nā res locata erat plurium fratrum pro indi-

uiso cōmunis, quorum aliqui illā locauerunt vno ex eis

absente, & ignorante, qui quam primū sciuit, noluit

12 locationē ratificare, ¶ sed potius instetit, ac petiit, q̄

ipse rem illam cum eisdem pactis conducere inten-

debat: quo casu extraneo præferendus uidetur per id,

quod uoluit Soci. in consi. §. 8. lib. 4. & argumento sta-

tuti huius ciuitatis de rerum cōmun. aliena. arguen-

do de p̄ctu emptionis ad p̄ctu locationis: quod ar-

gumētū uidetur procedere per supradicta. Rursus &

si ille frater nollit conducere, sed solum contradice-

re, apparet adhuc alios fratres locatores nō posse præ-

13 cisē facere, & cōsequēter nec ad hoc cogi posse: ¶ q̄n̄

cū ille frater rem cōmunē pro indiuiso cū aliis habe-

re dicatur, sequitur, q̄ in qualibet minima parte, & in

quolibet cespite ipsius rei partē suam habere cēsetur,

& propterea translationem rei in cōductorem impedi-

re poterit, cum translatio alicuius partis res fieri ne-

queat, quin etiam de parte illius fratris fieri dicatur,

& idē potest talem translationem impedire, quia id,

quod nostrū est, sine factō nostro in alium transferri

non potest. l. id. quod nostrū. ff. de reg. iur. & in re sua

quilibet est moderator, & arbiter. l. in re mandata. C.

māda. quo fit, ut ratione incertitudinis rei, & quotte,

inui-

in l. unica. col. pen. C. de senten. que pro eo, quod inte-

rest, qui una cum glo. in d. §. item pretium. cōcludit,

6 ¶ q̄ uenditor, qui rei tradendæ facultatē habet, præci-

sē cogitur tradere, si cōmodē potest, ergo si non pos-

set cōmodē, ut quia tradendo pœnam, seu incōmodū

incurreret, uel rei tradendæ facultatem non haberet,

tunc præcisē non cogitur, sed soluendo interesse libe-

7 raretur: hoc idē sequitur Bar. Alex. & alii magis com-

muniter in d. l. stipulationes. in §. q. etiam si uenditor

conuenta obseruare iurasset, ut ibi per Alex. q̄n̄ iu-

8 ramētū nō obligat in plus, sed efficacius Alex. & laf.

in l. sed & si quis. §. questū. ff. si quis cautio. & idē iu-

ramentum operabitur, q̄ in casu, quo quis facultatē

faciendi haberet, p̄cisē teneatur, licet in casu, quo nō

est iuratū, soluendo interesse quis esset liberandus,

q̄n̄ uero quis non posset facere, nec facultatē facien-

di haberet, tunc præcisē non cogitur, sed solū ad inte-

resse teneatur. d. l. stipulationes nō diuiduntur. & d. l. si

quis ab alio. in fi. et si iuratum fuisset, q̄n̄ iuramentū

ad impossibilia non obligat. c. impossibilia. de reg.

9 iur. in §. 6. & ¶ non semper iuramentū præcisē obligat,

sed intelligitur in dubio, ut regulis, & dispositioni iu-

ris conueniat. c. ad nostrā. il. 3. de iureiur. l. fi. C. de non

numera. pecu. c. petio. de iureiur. & facit l. quaro. §.

interlocutorem. ibiq; Paul. Castr. per illum tex. ff. lo-

10 cati. ¶ Tertio, ¶ q̄ locatores in hoc casu præcisē non

teneantur, sed solum ad damna, & interesse, cōstat ex

conuentis in instrumento locationis, quia in casu uē

ditionis rei locatæ conuenerunt, q̄ locatores tenerē

tur ad damna, & interesse, aliās ad pœnā cōuentam:

prius ergo patientiā habere, & non alienare tenētur,

secundo, si cōtingeret alienationē fieri, ad damna, &

interesse, & tertio, si dāna, & interesse soluere nollēt,

ad pœnā cōuentā tenerentur: cumq; locatores iura-

uerint oīa, & singula obseruare, & adimplere, dñr se

cū iuramento obligasse in casu speciali alienationis,

q̄ possit solui interesse: ex quibus clarissimē cōstat, lo-

11 catores p̄cisē non teneri, tū quia non possunt p̄cisē fa-

cere, tū quia fuit expressē conuentū in casu alienatio-

nis, q̄ locatores possint soluere dāna, & interesse: &

12 ¶ iuramentū generaliter appositū in instrumento re-

stringitur, ac limitatur, secundū quod conuentū fuit

et specialiter, quia per illud quis in plus non obligat,

quam fuerit conuentū, ut uolunt scriben. in d. §. qua-

13 sitū. ¶ Ex alio et clarissimē cōstat, ipsos locatores nō

posse præcisē teneri ad rē, & patientiam conductori

præstandā, nā res locata erat plurium fratrum pro indi-

uiso cōmunis, quorum aliqui illā locauerunt vno ex eis

absente, & ignorante, qui quam primū sciuit, noluit

12 locationē ratificare, ¶ sed potius instetit, ac petiit, q̄

ipse rem illam cum eisdem pactis conducere inten-

debat: quo casu extraneo præferendus uidetur per id,

quod uoluit Soci. in consi. §. 8. lib. 4. & argumento sta-

tuti huius ciuitatis de rerum cōmun. aliena. arguen-

do de p̄ctu emptionis ad p̄ctu locationis: quod ar-

gumētū uidetur procedere per supradicta. Rursus &

si ille frater nollit conducere, sed solum contradice-

re, apparet adhuc alios fratres locatores nō posse præ-

13 cisē facere, & cōsequēter nec ad hoc cogi posse: ¶ q̄n̄

cū ille frater rem cōmunē pro indiuiso cū aliis habe-

re dicatur, sequitur, q̄ in qualibet minima parte, & in

quolibet cespite ipsius rei partē suam habere cēsetur,

& propterea translationem rei in cōductorem impedi-

re poterit, cum translatio alicuius partis res fieri ne-

queat, quin etiam de parte illius fratris fieri dicatur,

& idē potest talem translationem impedire, quia id,

quod nostrū est, sine factō nostro in alium transferri

non potest. l. id. quod nostrū. ff. de reg. iur. & in re sua

quilibet est moderator, & arbiter. l. in re mandata. C.

māda. quo fit, ut ratione incertitudinis rei, & quotte,

inui-

in l. unica. col. pen. C. de senten. que pro eo, quod inte-

rest, qui una

- inuito illo fratre, rei assignatio, & translatio in cōductorem fieri, & patientia præsari non possit, arg. l. 3. §. incertam. & l. locus. cū ibi not. per Bar. Soci. & alios. ff. de acqui. posses. ¶ Non obstat, q̄ iuramentum præcisè quem ad factum obliget. glo. in l. pecuniam. ff. de condic. ob cau. quia respondetur, f̄ illud uerum esse, quando is, qui factum promisit, facultatem faciendi habuit, & ita loquitur illa glo. secus si amplius facere non posset, quia iuramentum non obligat ad impossibilia, & tunc præcisè debet adimpleri, quando com modè potest adimpleri, sicut dicitur de uēditore per doctrinam Bal. in d. l. unica. col. pen. ut supra dictum est: item iuramentum semper intelligitur, ut sit seruandum omni meliori modo, quo fieri potest. l. cum pater. §. filius matrem. ff. de lega. 2. Alex. & alii in l. 1. §. si quis ita. col. 3. ff. de verb. obli. ergo si præcisè adimpleri non potuit, sed solum certo modo, puta soluendo interesse, sufficere debet, ueluti etiam fuit de mente Alex. & doctorum cōmuniter in d. l. stipulationes non diuiduntur. q. 8. & habetur per Parisum in consi. 110. lib. 1. nu. 32. & Alex. in consi. 69. col. 1. lib. 4. ¶ Nō obstat id, quod secundo loco in contrarium dicebatur, arguendo de uēditore ad locatorem, quia argumentum retorquetur, cum sicut uēditor non habēs facultatem tradendi præcisè non tenetur, & si iurati esset, ut supra, ita idem dicendum sit de locatore, sed in casu nostro locatores facultatem rem assignandi, & patientiam præstandi non habent per prædicta, ergo & c. & si diceretur, locatores fuisse in dolo, alienando, & sic dolo desijisse habere facultatem re assignandi, & patientiam præstandi, & ideo dolo finis illis patrocinari non debet. c. ex literis. de dolo, & contuma. & l. non fraudantur. in fi. ff. de regu. iur. ergo perinde teneri debent, ac si facultatem re assignandi, & patientiam præstandi haberent, respondetur, f̄ ex quo locatoribus ex p̄ctu, & conuentione permixtum fuit re uendere, & alienare, si damna, & interesse soluere, ut in instrumento locationis habetur, ipsi alienando non dicuntur dolo fecisse, nec fraudē cōmisisse, quia dolo, & fraus uolenti, & consentienti non fit, neque committitur. l. nemo uidetur. ff. de regu. iur. ¶ Nec obstat, q̄ locatores ad pœnam tenentur, ex quo illi alium fratrem ratificare non fecerunt, quia respondetur primo, iudicem de hoc non posse cognoscere, cū hoc illi non fuerit commissum, & forma commissio nis seruanda est. c. cum dilecta. de rescrip. Præterea dici potest, f̄ ex quo factum alienum promiserunt, solum fuerunt obligati facere, & curare, etiam non obstante iuramento, alioquin ratione iuramenti quis ad impossibile obligari diceretur, & maximè cum locatores sape, ac sæpius instant, & instantissime insteterint, q̄ ille alius frater deberet ratificare, ut is semper denegauerit. Quare dicuntur excusati saltem, & non teneantur, nisi ad interesse, prout ipsi illud soluere offerunt per ea, quæ scriben. uolunt in l. stipulatio ista. in princ. ff. de verb. oblig. & per Imolam in l. inter stipulantem. in princ. ibique moder. ff. eodem tit. de verb. oblig. ¶ Ultimo non refragatur, q̄ locatores cum iuramento promiserint seruare, & adimplere omnia, & singula in præsentis instrumento contenta sub pœna & c. ergo conductor, cui sibi promissa non sunt adimpleta, poterit contra locatores agere, f̄ cū fuerit adiecta clausula, q̄ pœna cōmittatur, rato manente pacto, quæ clausula operatur, ut is, qui contrahent, teneatur & pœnam soluere, & ab eo promissa etiam adimplere, ut per Imolam in c. potuit. de loca. & argumento l. si quis maior. C. de transact. cum aliis. Nam his respondetur, q̄ locatores promiserunt cum iuramento non solum omnia generaliter, sed etiam singula seruare, & adimplere, & consequenter si quid

fuit particulariter promissum, debet adimpleri, & particulariter, q̄ locatio locationis facta, & in casu, quo alienatio facta esset, non fuit conuentum, q̄ locatores patientiam præstare teneantur, sed q̄ addere interesse, alias ad pœnam teneantur, ergo non nolle soluere damna, & interesse contrahere dicuntur, quamuis alienatio fuerit præiudicialis, nam q̄ tenerentur locatores p̄plere, & q̄ alienatio teneat, sunt in cōpactum iussit, quod locatores alterum adimplere, & cōsequenter, ipsos nō teneri præcisè ad faciendam locationem, argumento d. l. stipulationis diuiduntur. & d. l. si quis ab alio. in fin. nam facta fuit promissio etiam iurata generalis, & cialis, tunc generalis in casu specialiter promissis non uendicat, sed in aliis, & specialiter l. doli clausula. ff. de verb. oblig. l. standum de pœnis. & quia generi per speciem derogari. de regulis iuris in 6. & c. 1. de rescriptis. Et ita in prædictis concludendum existimaui. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Pensiones nondum solute, si in tempore quo prælatus decessit, fructus, pro quibus pensiones solueri cepti essent, an hæredibus prælatis, & clericis defuncti successori in dignitate debeantur, et m. 6. ubi hoc tenetur.
- 2 Prælatus censetur esse usufructuarius, & quando uideatur usufructus, num. cod.
- 3 Instrumentum executionis ad instantiam eius, cuius res, executionem non meretur.
- 4 Debitor si promittat soluere specialiter Economis, & alibi ubique locorum, quomodo, & de quibus clausula, & alibi ubique locorum, intelligatur, & usque ad num. 12. ubi hoc deciditur.
- 5 Pactum prorogatum iurisdictionis quorundam locorum suorum potest quis reuocare, & illius se penitus de quando hoc verum sit. num. 13.
- 6 Post mortem prælatis, seu clericis quicquid de bonis, & rebus ecclesie superest, aut reperitur, successori debetur, non autem hæredi.
- 7 Prælatus in morte, immo, cū incipit infirmari, & c.
- 8 Canonici de redditibus suis præbendam regali potest usufructuario equiparatur.
- 9 Clericum simpliciter beneficiatum facere fructus suos fructibus intelligatur.
- 10 Debitor, qui ultra promissionem de soluendo Bononia, Ferraria, & ubique locorum, pacto expresso tenetur iurisd. Elioni omnium, & quorundamque nationum compulsioni, coactioni, condemnationi, & executioni, quibus uoluit, & consensit posse conueniri, ac reuocari, & detineri, absque dubio in quatuordecim articulis dissimili, & remotiori expressis conueniri, & capi potest.
- 11 Forum quis sortitur non solum ratione domicilii, & delicti, sed etiam ratione rei, de qua agitur.
- 12 Debitor ob inuoluntariam fugam potest capi, & arrehari, & ut saltem caueat, quando forum potest decerni, & uocandi domum habere.
- 13 Repræsentatio quando possint committi, & exerceri.

E P I T O M E.

PENSIONES pro re ecclesie conducti, & prælato locatore ante, quam dies solutionis recollectis tamen fructibus, pro quibus successori in prælatura, & dignitate, non autem fructibus prælatis defuncti solui debent.